

Asia: VN/6872/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi merilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on 22.9.2020 pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi merilain muuttamisesta. Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa ja siinä on otettu huomioon viraston esittämiä seikkoja. Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä hallituksen esityksen luonnoksesta ja lausuu asiassa seuraavaa:

Esityksen tavoitteeksi todetaan suomalaisten varustamojen kansainvälisen kilpailukyvyyn edistäminen, lisäämällä joustavuutta niiden liiketoimintaan sekä sitä kautta lisäämällä Suomen lipun alla olevaa tonnistoa. Lisäksi tarkoituksena on parantaa suomalaisten merenkulkijoiden työllisyyttä. Esityksen tavoitteet huomioiden, Liikenne- ja viestintävirasto pitää ehdotusta alusten kaksoisrekisteröinnistä kannatettavana.

Ehdotettu muutos tarkoittaisi käytännössä, että bareboat-rahdattu alus voitaisiin hyväksyä suomalaiseksi ja rekisteröidä Suomeen ilman, että se olisi poistettu toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alusrekisteristä. Alukseen ei saisi vahvistaa Suomessa kiinnityksiä.

Esityksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimisi toimivaltaisena viranomaisena päättäen kaksoisrekisteröityjen alusten hyväksymisestä suomalaiseksi ja rekisteriviranomaisena liikenneasioiden rekisteriin merkittyjen alusten osalta. Esitys linkittyy myös viraston tehtävään meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) mukaisena tukiviranomaisena.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että kaksoisrekisteröityjen alusten hyväksymisen edellytykset ovat riittävän ennakoitavat. Poiketen merilain 1 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesta

oikeusharkintaisesta aluksen hyväksymisestä suomalaiseksi, on luonnoksen 1 b §:n sanamuoto aluksen hyväksymisestä suomalaiseksi tarkoituksenmukaisuusharkintainen eli vastaavanmuotoinen kuin lain 1 §:n 4 momentin sanamuoto. Lain 1 §:n 4 momentin mukaisessa tarkoituksenmukaisuusharkinnassa arvioidaan edistääkö aluksen rekisteröinti Suomen merenkulkuelinkeinoa ja sen työllisyyttä. Vastaavaa tavoitetta, jonka suhteen virasto voisi tehdä tarkoituksenmukaisuusharkintaa, ei ole sisällytetty 1 b §:ään. Virasto esittääkin 1 b §:ään lisättäväksi kohdan, johon nähden tarkoituksenmukaisuusharkintaa voitaisiin tehdä päätettäessä hyväksytäänkö alus suomalaiseksi. Vaihtoehtoisesti voisi olla syytä arvioida, pitäisikö Suomeen ilman miehistöä rahdatun aluksen hyväksyminen muuttaa oikeusharkintaiseksi.

Ehdotettuun hallituksen esitykseen olisi tarkoituksenmukaista sisällyttää alusrekisterilakia koskevat säännösmuutokset.

Lausuntopyynnössä on pyydetty lausumaan, tulisiko alus hyväksyä suomalaiseksi, kun aluksen bareboat-rahtaaja on kolmannesta maasta. Viraston näkemyksen mukaan asiaa on syytä arvioida tarkkaan, sillä asiaan liittyy muitakin kuin kaupallisia näkökohtia.

Virasto toteaa lopuksi, että ehdotettu lakimuutos vaatisi Liikenne- ja viestintäviraston maksullisista suoritteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen liitteen merenkulun kohdan alusrekisterisuoritteiden täydentämistä kaksoisrekisteröitäviä aluksia koskevien päätösten osalta.

Poutala Tero
Liikenne- ja viestintävirasto